

สรุปข่าวประจำวันที่ ๕ ต.ค. ๖๕

ข่าวส่งห้องอธิบดี รองอธิบดีกรมป่าไม้ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ข่าวหนังสือพิมพ์

- ป่าไม้ดีด้อย 28-30 ต.ค.นี้ "มท.ธรรม ทส." (ไทยรัฐ 5 ต.ค. 65 หน้า 7)
- กทม.จับมือเครือข่ายขับเคลื่อนเพิ่มพื้นที่สีเขียว นำร่อง 11 จุดทำสวน 15 นาที-ปลูก. (แนวหน้า 5 ต.ค. 65 หน้า 9)

ข่าวเว็บไซต์

- ป่าไม้ดีด้อย 28-30 ต.ค.นี้ “มท.ธรรม ทส.”

ไทยรัฐ 5 ต.ค. 65 <https://www.thairath.co.th/news/local/2518253>

- ขยายภาพปัญหาคืบคลานป่า...จุดเปลี่ยนพลิกผืนป่าไทย (ตอน 1) / สังคีต พิริยะรังสรรค์

ผู้จัดการออนไลน์ 5 ต.ค. 2565 <https://mgronline.com/greeninnovation/detail/9650000095373>

- ‘จักกพันธุ์’ ตั้งทีมเพิ่ม เดินหน้านโยบาย ขยาย ‘พื้นที่สีเขียว-กำแพงกรองฝุ่น’ ทั่วกรุง

มติชน วันที่ 4 ตุลาคม 2565 https://www.matichon.co.th/local/quality-life/news_3599404

ป่าไม้ดีเดียว 28-30 ต.ค.นี้ "มหกรรม ทส."

นายสุรัชย์ อจลบุญ อธิบดีกรมป่าไม้ กระทรวง โดยที่ทันสมัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การจัด ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) เปิดเผย คลินิก ทส. เพื่อให้ความรู้ ให้คำปรึกษา แนะนำ หลังเป็นประธานประชุมคณะกรรมการอำนวยการ เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ โครงการ "มหกรรม ทส.พบประชาชน: ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม การเปิดรับลงทะเบียนผู้ประสงค์ สร้างมูลค่า พัฒนาคุณภาพชีวิต ปลุกจิตสำนึก เข้าร่วมโครงการ CSR ในการปลูกป่าการเปิดศูนย์ รักสิ่งแวดล้อม พร้อมมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ" ซึ่ง รับเรื่องร้องเรียนเคลื่อนที่ การออกฐานจำหน่าย จะจัดขึ้นเป็นครั้งที่ 1 ประจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ที่ จ.ร้อยเอ็ด วันที่ 28-30 ต.ค.2565 ว่า ได้ร่วมกัน รวมถึงประเด็นที่น่าสนใจ

พิจารณารูปแบบการจัดโครงการฯ การออกบูธ "มหกรรม ทส.พบประชาชน" จัดขึ้นเพื่อ นิทรรศการของหน่วยงานต่างๆ อาทิ การจัดนิทรรศการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้สร้างความเข้าใจ ถ่ายทอดความรู้ การแสดงนโยบายและผลการดำเนินงานของ ทส. และประชาสัมพันธ์ผลงานของหน่วยงานในสังกัด การจัดนิทรรศการในหัวข้อหรือประเด็นที่น่าสนใจ ทส. จัดขึ้นใน 4 ภูมิภาค คือ ภาคเหนือ ที่ จ.เชียงใหม่ องค์ความรู้ที่จำเป็นหรือการดำเนินงานของแต่ละ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จ.ร้อยเอ็ด ภาคกลาง หน่วยงานการแสดงนิทรรศการหรือนำเสนอเทคโนโลยี จ.นครปฐม และภาคใต้ จ.นครศรีธรรมราช.

กทม.จับมือเครือข่ายขับเคลื่อนเพิ่มพื้นที่สีเขียว นาร่อง 11 จุดทำสวน 15 นาที-ปลูกต้นไม้

กทม.ผนึกกำลังภาคีเครือข่ายขับเคลื่อนนโยบายเพิ่มพื้นที่
 สีเขียวทั่วกรุง

วันที่ 4 ต.ค. 2565 เวลา 08.00 น. นายจักกพันธุ์
 ผิวงาม รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประธาน
 การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายด้านพื้นที่
 สีเขียว ครั้งที่ 1/2565 เพื่อติดตามผลการปฏิบัติงาน
 และพิจารณาแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายด้าน
 สิ่งแวดล้อม ณ ห้องสุทัศน์ ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร
 (เสาชิงช้า) เขตพระนคร

ในที่ประชุมได้รายงานการจัดทำคู่มือการปลูก
 ต้นไม้ล้านต้น เพื่อสร้างพื้นที่สีเขียวและกำแพงกรองฝุ่น
 ทั่วกรุงฉบับประชาชน เพื่อเป็นแนวทางในการปลูกต้นไม้
 ที่ถูกต้อง สามารถดาวน์โหลดได้ที่เฟซบุ๊กและเว็บไซต์ของ
 กรุงเทพมหานคร รวมถึงการกำหนดเป้าหมายและแผนการ
 ดำเนินงานการปลูกต้นไม้ล้านต้น ภายในปี 2566-2568
 ดำเนินการร่วมกันโดยสำนักสิ่งแวดล้อม หน่วยงานระดับ
 สำนักของกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขต ภาคเอกชนและ
 ประชาชนทั่วไป โดยมีเป้าหมายการปลูกต้นไม้ในปี 2565
 จำนวน 171,000 ต้น ปี 2566 จำนวน 273,000 ต้น
 ปี 2567 จำนวน 278,000 ต้น และปี 2568 จำนวน
 278,000 ต้น

นอกจากนี้ ยังได้รายงานจำนวน 11 พื้นที่นาร่อง
 ตามนโยบายสวน 15 นาที ทั่วกรุง ได้แก่ 1.ที่ดินเอกชน
 ริมแม่น้ำเจ้าพระยา ซอยสมเด็จพระเจ้าพระยา 3 เขตคลองสาน

พื้นที่ 2 ไร่ 1 งาน 96 ตารางวา 2.คลองเป็ง ซอย
 สุขุมวิท 55 เขตวัฒนา พื้นที่ 1 ไร่ 2 งาน 3.สวนป่าสัก
 ซอยวิภาวดี 5 เขตจตุจักร พื้นที่ 3 ไร่ 4.ที่ดิน
 สาธารณประโยชน์ ซอยนางพัฒนา 21 เขตดอนเมือง
 พื้นที่ 4 ไร่ 5.ที่ดินสาธารณประโยชน์ ซอยเวฬุวนาราม
 เขตดอนเมือง พื้นที่ 6 ไร่ 6.ที่ดินเอกชน ซอยวชิรธรรม
 สาริต 35 เขตพระโขนง พื้นที่ 14 ไร่ 7.สวนหย่อม
 ตรงข้ามสำนักงานเขตบางกะปิ พื้นที่ 1 ไร่ 8.ที่ดิน
 ราชพัสดุ ซอยพลโยธิน 24 เขตจตุจักร พื้นที่ 2 ไร่ 9.ที่ดิน
 เอกชนริมคลองบางกอกน้อยตรงข้ามวัดสุวรรณาราม
 เขตบางกอกน้อย พื้นที่ 3 ไร่ 2 งาน 40 ตารางวา 10.สวน
 ป่าเอกมัย เขตวัฒนา พื้นที่ 5 ไร่ และ 11.พื้นที่ว่างได้
 ทางด่วน ซอยปรีดิพนมยงค์ 2 เขตวัฒนา พื้นที่ 5 ไร่ ซึ่ง
 จะดำเนินการแล้วเสร็จในปี 2566 อีกทั้งพิจารณาแต่งตั้ง
 คณะอนุกรรมการด้านการเพิ่มพื้นที่สีเขียว ประกอบด้วย
 คณะอนุกรรมการด้านปลูกต้นไม้ล้านต้นสร้างพื้นที่สีเขียว
 และกำแพงกรองฝุ่นทั่วกรุง คณะอนุกรรมการด้านนโยบาย
 สวน 15 นาที ทั่วกรุง คณะอนุกรรมการด้านนโยบายจัดหา
 รุกขกรมีอาชีพอเล่ต้นไม้ประจำเขต และคณะอนุกรรมการ
 ด้านการจัดการฐานข้อมูลพื้นที่สีเขียว เพื่อเร่งผลักดัน
 เดินหน้านโยบายสิ่งแวดล้อมดีให้แก่กรุงเทพมหานครต่อไป

สำหรับการประชุมคณะกรรมการฯวันนี้มี นายศานนท์
 หวังสร้างบุญ รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายพรพรหม
 วิกิจเศรษฐ์ ที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

นายเฉลิมพล โชตินุชิต รองปลัดกรุงเทพมหานคร นายพรชัย จุฑามาศ รองผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ นายวิรัตน์ มนัสสินทวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักสิ่งแวดล้อม พร้อมด้วยคณะผู้บริหาร และข้าราชการสำนักสิ่งแวดล้อม ผู้แทนมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ กรมป่าไม้ กลุ่ม Big Tree และกลุ่ม We! Park ร่วมประชุม

ป่าไม้ได้เคย 28-30 ต.ค.นี้ “มหกรรม ทส.”

ไทยรัฐ 5 ต.ค. 65 <https://www.thairath.co.th/news/local/2518253>

นายสุรชัย อจลบุญ อธิบดีกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) เปิดเผยหลังเป็นประธานประชุมคณะกรรมการอำนวยการโครงการ “มหกรรม ทส.พบประชาชน : ทรัพยากรสร้างมูลค่า พัฒนาคุณภาพชีวิต ปลุกจิตสำนึก รักสิ่งแวดล้อม พร้อมมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ” ซึ่ง จะจัดขึ้นเป็นครั้งที่ 1 ประจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ จ.ร้อยเอ็ด วันที่ 28-30 ต.ค.2565 ว่า ได้ร่วมกันพิจารณารูปแบบการจัดโครงการฯ การออกบูธ นิทรรศการของหน่วยงานต่างๆ อาทิ การจัดนิทรรศการแสดงนโยบายและผลการดำเนินงานของ ทส. การจัดนิทรรศการในหัวข้อหรือประเด็นที่น่าสนใจ องค์ความรู้ที่จำเป็นหรือการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงาน การแสดงนิทรรศการหรือนำเสนอเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การจัดคลินิก ทส. เพื่อให้ความรู้ ให้คำปรึกษา คำแนะนำเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การเปิดรับลงทะเบียนผู้ประสงค์เข้าร่วมโครงการ CSR ในการปลูกป่า การเปิดศูนย์รับเรื่องราวร้องเรียนเคลื่อนที่ การออกร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมรวมถึงประเด็นอื่นๆที่น่าสนใจ

“มหกรรม ทส.พบประชาชน” จัดขึ้นเพื่อ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างความเข้าใจ ถ่ายทอดความรู้และประชาสัมพันธ์ผลงานของหน่วยงานในสังกัด ทส. จัดขึ้นใน 4 ภูมิภาค คือ ภาคเหนือ ที่ จ.เชียงใหม่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จ.ร้อยเอ็ด ภาคกลาง จ.นครปฐม และภาคใต้ จ.นครศรีธรรมราช

ขยายภาพปัญหาผืนป่า...จุดเปลี่ยนพลิกผืนป่าไทย (ตอน 1) / สังคีต พิริยะรังสรรค์

ผู้จัดการออนไลน์ 5 ต.ค. 2565 <https://mgronline.com/greeninnovation/detail/965000095373>

• ‘เป้าหมายหลักหยุดการสูญเสียผืนป่า รักษาต้นน้ำ แต่ Messages นี้ สื่อไม่ถึง...กลายเป็นว่า รัฐยึดที่ทำกินคนจน ไต่คนออกจากป่า..?’

• 227 ป่าอนุรักษ์ (อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า) ใน 226 ป่าอนุรักษ์มีคนอาศัยอยู่ 4,192 หมู่บ้าน เนื้อที่ประมาณ 4,295,501.24 ไร่ (1 ป่าปลอดคน)

นับจากวันที่ 30 มิถุนายน 2541 ถึงปัจจุบัน ผ่านมา 22 ปี ยังไม่เคยมีการแก้ไขปัญหาให้แก่พี่น้องประชาชนตามมติ ครม. 30 มิ.ย. 2541 ได้แม้แต่แปลงเดียว อีกทั้งหน่วยงานภาครัฐยังไม่เคยมีการจัดเก็บข้อมูลในฐานข้อมูลอย่างชัดเจนพอที่จะช่วยในการแก้ไขปัญหา

เพื่อแก้ไขปัญหาข้างต้น รัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชาจึงให้มีการยกร่างแก้ไขกฎหมายอุทยานแห่งชาติ และกฎหมายสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าทั้งฉบับ เมื่อปี พ.ศ. 2559 ซึ่งได้ผ่านกระบวนการนิติบัญญัติออกเป็น พ.ร.บ. อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 และ พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 แล้วเมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2562 ‘กฎหมายทั้งสองฉบับนี้ กำหนดให้กรมอุทยานฯ สำนักรวบรวมที่ดินของประชาชนในเขตป่าอนุรักษ์ให้แล้วเสร็จภายใน 240 วันนับแต่วันที่กฎหมายทั้งสองฉบับมีผลใช้บังคับ ซึ่งจะครบกำหนดในวันที่ 23 กรกฎาคม 2563’

การออกพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 และพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ซึ่งถือเป็นกฎหมายสองฉบับแรกที่ยอมรับ ‘การมีอยู่ของคนในป่า’ หรือ ‘คนอยู่กับป่า’ ได้อย่างมีเงื่อนไข

พื้นที่ในเขตป่าอนุรักษ์จะต้องการสำรวจการถือครองที่ดินของราษฎรมีอยู่ทั้งสิ้น 4.7 ล้านไร่ ใช้งบประมาณ 117 ล้านบาท เจ้าหน้าที่กรมอุทยานฯ 4,458 คนเพื่อลงพื้นที่ปฏิบัติการครั้งนี้

‘ผู้ที่ได้รับการสำรวจถือครองในเบื้องต้น ต้องไม่มีที่ดินทำกินและได้อยู่อาศัยหรือทำกินในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่าฯ ที่มีการประกาศกำหนดมาก่อนวันที่พระราชบัญญัติทั้ง 2 ใช้บังคับ ภายใต้กรอบเวลาตามมติ ครม. 30 มิ.ย. 2541 หรือตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 66/2557’

และจะไม่ได้สิทธิในการครอบครอง แต่ได้สิทธิในการใช้ประโยชน์เพื่อการดำรงชีพอย่างเป็นปกติสุข ปลอดภัยๆ ก็คือ สามารถประกอบอาชีพการเกษตรได้ไปตลอดชีวิต ส่วนลูกหลานที่ยังประกอบอาชีพการเกษตรก็ยังสามารถประกอบอาชีพนี้ต่อไปได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย เพียงแต่สิทธิในที่ดินนี้เป็นเพียงสิทธิในที่ดินทำกิน ไม่ใช่กรรมสิทธิ์ถือครองตามกฎหมาย (property right)

การสำรวจตามกฎหมายดังกล่าวมีการกำหนดระยะเวลาที่จะต้องดำเนินการสำรวจเบื้องต้นให้แล้วเสร็จภายใน 240 วัน ตามกฎหมาย

ผลการสำรวจตามกรอบเวลา 240 วันพบว่า (ข้อมูล ณ วันที่ 21 ก.ค. 2563) ในพื้นที่ 227 ป่าอนุรักษ์ (อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า)

1. ไม่มีชุมชนอยู่ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ 1 แห่ง
2. อีก 226 ป่าอนุรักษ์ มีจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด 4,192 หมู่บ้าน เนื้อที่ 4,295,501.24 ไร่ แบ่งเป็น

☑ พื้นที่อุทยานแห่งชาติ 126 แห่ง มีจำนวน 2,745 หมู่บ้าน เนื้อที่ 2,550,044.18 ไร่

☑ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า 60 แห่ง 1,003 หมู่บ้าน 1,471,908.37 ไร่

☑ เขตห้ามล่าสัตว์ป่า 40 แห่ง 444 หมู่บ้าน 273,548.69 ไร่

‘ถือเป็นตัวเลขสำรวจที่สมบูรณ์ ครบถ้วน และเป็นปัจจุบันที่สุด ตั้งแต่ที่มีหน่วยงานรัฐได้ดำเนินการสำรวจมา มีการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีที่มีความแม่นยำและมีการเดินรังวัดที่ดินอย่างละเอียด นอกจากนี้ยังมีขั้นตอนการรับรองของชุมชน โดยเฉพาะจากผู้ที่ใช้ประโยชน์ในแปลงข้างเคียง เพื่อเป็นการทวนสอบข้อมูลที่สำรวจได้อีกทางหนึ่งด้วย’

ปฏิบัติการ ‘คืนผืนป่า’ พยัคฆ์ไพร พญาเสือ ฉลามขาว ทวงคืนป่า

‘จ.เลย’ ซึ่งเป็นป่าต้นน้ำของแม่น้ำป่าสัก เคยมีป่า 1 ล้านไร่ 20 ปีที่ผ่านมา ถูกทำลายเหลือเพียง 2-3 แสนไร่ !?

พยัคฆ์ไพรออกล่าทวงคืนป่าให้แผ่นดิน คืนผืนป่าได้ จำนวน 342,105 ไร่

นายชีวะภาพ ชีวะธรรม หัวหน้าทีมพยัคฆ์ไพร กรมป่าไม้ (ขณะนั้น) ให้สัมภาษณ์ ครั้งนั้นว่า

(<https://mgronline.com/crime/detail/9600000017431> (20 ก.ค.2560))

การยึดคืนพื้นที่ป่าของทั้ง 3 กรม ตั้งแต่ปี พ.ศ.2557 ปฏิบัติการโดยใช้เทคโนโลยีด้านต่างๆ มาประยุกต์ สนับสนุน การป้องกันปราบปราม อาทิจากอากาศยานไร้คนขับ และการใช้ภาพถ่ายจากดาวเทียมติดตามการบุกรุกพื้นที่ป่า ภายใต้คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ฉบับที่ 64/2557 ลงวันที่ 14 มิ.ย.57 และฉบับที่ 66/2557 ลงวันที่ 17 มิ.ย.57’

จากการทำงานที่ผ่านมา พบว่าพื้นที่ป่าถูกบุกรุกทำลายมากที่สุดใน จ.เลย ซึ่งเป็นป่าต้นน้ำของแม่น้ำป่าสัก โดยในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา พื้นที่ป่าที่เคยมีอยู่กว่า 1 ล้านไร่ ถูกทำลายเหลือเพียง 2-3 แสนไร่

‘ตั้งแต่ปี 2558 มีการตรวจพบการบุกรุกพื้นที่ป่าต้นน้ำ ป่าสัก กรมป่าไม้ได้ทำยุทธการป่าสักยั่งยืน เป็นการบังคับใช้กฎหมาย และมีการบูรณาการพื้นที่ที่มีกลุ่มนายทุนบุกรุกพื้นที่ป่า ในรอยต่อ 3 จังหวัดคือ ที่ อ.น้ำหนาว อ.หล่มเก่า จ.เพชรบูรณ์ ต่อเนื่องกับ อ.ด่านซ้าย จ.เลย และบางส่วนของติดต่อกับ อ.นครไทย จ.พิษณุโลก โดย ยุทธการป่าสักยั่งยืนดำเนินการในปี 2558-2560 สามารถตรวจยึดพื้นที่คืนมาได้ประมาณ 3 หมื่นไร่’ (มติชน 9 พฤษภาคม 2562)

‘ในฐานะคนทำงาน ทั้งลงในภาคสนามเองและติดตามข้อมูลอย่างใกล้ชิดขออธิบายว่า ในชีวิตราชการ ยังไม่เคยมีช่วงเวลาไหนที่มีป่าไม้เพิ่มขึ้นเท่าช่วงเวลานี้มาก่อน ตั้งแต่ปี 2558 มีการตรวจพบการบุกรุกพื้นที่ป่าต้นน้ำ ป่าสัก กรมป่าไม้ได้ทำยุทธการป่าสักยั่งยืน เป็นการบังคับใช้กฎหมาย และมีการบูรณาการพื้นที่ที่มีกลุ่มนายทุนบุกรุกพื้นที่ป่าในรอยต่อ 3 จังหวัด คือ ที่ อ.น้ำหนาว อ.หล่มเก่า จ.เพชรบูรณ์ ต่อเนื่องกับ อ.ด่านซ้าย จ.เลย และบางส่วนของติดต่อกับ อ.นครไทย จ.พิษณุโลก โดยยุทธการป่าสักยั่งยืนดำเนินการในปี 2558-2560 สามารถตรวจยึดพื้นที่คืนมาได้ประมาณ 3 หมื่นไร่’ (ชีวะภาพ ชีวะธรรม : มติชน 9 พฤษภาคม 2562)

นายชีวะภาพ ยืนยันว่า ‘ก่อนหน้านี้สถานการณ์ป่าไม้ในประเทศไทยหายไปเฉลี่ยปีละ 1 ล้านไร่ แต่หลังจากมีมาตรการ “ทวงคืนผืนป่า” ออกมาชัดเจน และมีการตรวจสอบ พิสูจน์ สรุปผลทางนิติวิทยาศาสตร์ ภาพถ่ายดาวเทียมแล้ว พบว่าตลอดเวลา 5 ปีที่ผ่านมา นั้น ยุทธการทวงคืนผืนป่าได้ผลอย่างชัดเจน ในฐานะคนทำงาน ทั้งลงในภาคสนามเองและติดตามข้อมูลอย่างใกล้ชิด ขออธิบายว่าในชีวิตราชการ ยังไม่เคยมีช่วงเวลาไหนที่มีป่าไม้เพิ่มขึ้นเท่าช่วงเวลานี้มาก่อน’

ชุดพยัคฆ์ไพร กรมป่าไม้ ชุดพญาเสือ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ชุดฉลามขาว กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมผลการปฏิบัติของทั้ง 3 ชุด สามารถยึดคืนดำเนินคดีได้ 435,731 ไร่ แบ่งเป็นคดีบุกรุกเก่า (ก่อนปี 2557) จำนวน 342,105 ไร่ และคดีบุกรุกใหม่ (หลังปี 2557) จำนวน 88,000 ไร่ ในที่นี้เป็นการดำเนินคดีกับผู้บุกรุกป่าที่เป็นนายทุนหรือผู้มีอิทธิพลได้เป็นจำนวนมากถึง 342,105 ไร่ ถือเป็นผลการดำเนินงานที่ต้องจารึกไว้เป็นประวัติศาสตร์ เพราะไม่เคยมีรัฐบาลยุคไหนไล่บี้เอาผิดกับนายทุนหรือผู้มีอิทธิพลได้ขนาดนี้มาก่อน

ผมนั่งทบทวนนโยบายทวงคืนผืนป่าของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ด้วยใจเป็นกลาง นโยบายนี้มีผลกระทบในเชิงบวกและเชิงลบต่อสังคมไทย

นโยบายที่เป็นเชิงบวกช่วยให้ประเทศไทยสามารถหยุดการสูญเสียป่าไม้เฉลี่ยปีละ 1 ล้านไร่ ลงได้จริง นโยบายนี้เป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยโดยรวม ทั้งในแง่ของการช่วยรักษาอุณหภูมิของโลก ไม่ให้โลกร้อนเร็วเกินไป ช่วยรักษาป่าต้นน้ำตามธรรมชาติเอาไว้ได้ จำนวนหนึ่ง

นอกจากนี้รัฐบาลได้ยอมรับความจริงที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติว่า คนสามารถอาศัยอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย นี่เป็นการยอมรับข้อเรียกร้องของภาคประชาสังคมที่ส่งเสียงมาอย่างต่อเนื่องตลอด 20 ปีที่ผ่านมา ถือได้ว่าเป็นการประกาศ

นโยบาย ของรัฐบาลชุดแรกที่ยอมรับสิทธิของชุมชนในการทำมาหากินในผืนป่าได้ เป็นนโยบายที่เน้นการรับรองผลประโยชน์ระหว่างชาวบ้านและชุมชนกับผลประโยชน์ของประเทศชาติโดยรวม หากจะเรียกนโยบาย ของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ในเรื่องนี้ว่าเป็นนโยบายประชานิยม (populism) ก็อาจจะเรียกว่าเป็นนโยบายประชานิยมเชิงบวก (positive populism) เพราะเป็นนโยบายประชานิยมที่ไม่ทำให้ประเทศอ่อนแอลง และไม่ทำให้ ความคิดจิตใจของประชาชนอ่อนแอลง โดยหวังพึ่งแต่รับการช่วยเหลือจากรัฐบาล โดยไม่หวังพึ่งตัวเอง

แต่แน่นอนว่านโยบายใดๆ ของรัฐบาลไม่ว่าจะชุดไหนก็ตาม ก็สามารถมองได้จากมุมมองจากผลกระทบด้านลบที่เกิดขึ้นได้ เช่นเดียวกัน นโยบายทวงคืนผืนป่าที่ใช้กำลังทหาร ตำรวจและเจ้าหน้าที่ของภาครัฐในการปฏิบัติการนั้น การกวาดจับเกษตรกรไปดำเนินคดีอาญา เกิดขึ้นเป็นจำนวนมากทั่วทุกภาคของประเทศไทยเป็นเรื่องจริง ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะกล่าวอ้างว่า เป้าหมายของนโยบายการทวงคืนผืนป่าอยู่ที่การดำเนินคดีกับนายทุนและผู้มีอิทธิพลเท่านั้น มิใช่เกษตรกรผู้ยากไร้ก็ตาม กระนั้นก็ดี ปัญหาในทางปฏิบัติก็คือการหาตัวตนของผู้ที่เป็นนายทุนและผู้ที่มีอิทธิพลที่เข้าไปถือครองที่ดินของภาครัฐนั้นทำได้ยากจริง เพราะ ไม่มีนายทุนรายใดและผู้มีอิทธิพลตัวจริงรายใดที่จะเข้าไปครอบครองที่ดินของภาครัฐ โดยเปิดเผยชื่อของตัวเอง พวกเขาใช้เกษตรกรจำนวนหนึ่งให้เข้าไปบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อให้ชาวบ้านได้ทำกิน เพียงเพื่อยังชีพขั้นต่ำสุด และจงใจให้ชาวบ้านทำการเกษตรเพื่อเป็นอาหารสัตว์สำหรับธุรกิจขนาดใหญ่ของประเทศ เช่น มันสำปะหลัง ข้าวโพดและอ้อยเป็นต้น พืชผลการเกษตรราคาถูก เหล่านี้ถูกรวบรวมโดยนายทุนและผู้มีอิทธิพลที่อยู่เบื้องหลังการบุกรุกทำลายป่าทั่วทั้งประเทศ นี่เป็นการใช้กลไกราคาของตลาดอย่างบิดเบือน รวมทั้งเป็นการใช้อำนาจที่ผิดกฎหมายกดขี่ และขูดรีด เกษตรกรที่ยากจนของบรรดานายทุนและผู้มีอิทธิพลที่กฎหมายยังไม่สามารถเข้าถึง

ในวันที่ผมพบกับพี่น้องเกษตรกรที่บ้านน้ำพุ จังหวัดเลย เกษตรกรหญิงรายหนึ่งได้ลุกขึ้นพูดในห้องประชุมต่อหน้าเกษตรกรทุกคนว่า “เธอไม่กล้าที่จะกลับเข้าไปทำกินในที่ดินเดิมของตัวเอง เพราะกลัวอิทธิพล (มีด)” นี่อาจจะเป็นเหตุผลหนึ่งนอกเหนือจากอีกหลายๆ เหตุผลที่เกษตรกรบ้านน้ำพุที่แม้จะยากจนข้นแค้น และอยากจะกลับเข้าไปทำกินในที่ดินเดิม แต่ก็ยังไม่กล้ากลับเข้าไปทำกินของตนเอง

การจับกุมดำเนินคดีต่อพี่น้องเกษตรกรคนจนที่ทำมาหากินด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และพี่น้องชนเผ่าอีกเป็นจำนวนไม่ใช่น้อยในภาคเหนือ ทั้งที่จังหวัดเพชรบูรณ์ น่าน เชียงใหม่และเชียงราย เป็นต้น

ปัญหาที่ก่อความทุกข์ยากลำบาก และความคับแค้นใจให้แก่พี่น้องคนจนจำนวนมากเหล่านี้ กำลังรอให้ได้รับการแก้ไขและการพิจารณาตีความต่างๆ เพื่อให้เกิดความยุติธรรม และอย่างเป็นธรรมให้แก่ พวกเขาได้อย่างแท้จริง

ผมอยากจะเรียนให้แก่พี่น้องคนจนในพื้นที่ต่างๆ ที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมได้รับทราบว่คณะกรรมการฯ ได้รับทราบปัญหาและข้อเท็จจริงบ้างแล้ว และเรามีได้นิ่งนอนใจครับ

‘จกัณฑ์’ ตั้งทีมเพิ่ม เติมนโยบาย ขยาย ‘พื้นที่สีเขียว-กำแพงกรองฝุ่น’ ทั่วกรุง

มติชน วันที่ 4 ตุลาคม 2565 https://www.matichon.co.th/local/quality-life/news_3599404

เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม ที่ ห้องสุทัศน์ ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร (เสาชิงช้า) เขตพระนคร นายจกัณฑ์ ผิวงาม รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายด้านเพิ่มพื้นที่สีเขียว ครั้งที่ 1/2565 เพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานและพิจารณาแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม

สำหรับการประชุมคณะกรรมการฯ วันนี้มี นายศานนท์ หวังสร้างบุญ รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายพรพหม ฌ.ส. วิจิตเรษฐ ที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายเฉลิมพล โชตินุชิต รองปลัดกรุงเทพมหานคร นายพรชัย จุฑามาต รองผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ นายวิรัตน์ มั่นสนธิวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักสิ่งแวดล้อม พร้อมด้วยคณะผู้บริหารและข้าราชการสำนักสิ่งแวดล้อม ผู้แทนมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรมป่าไม้ กลุ่ม Big Tree และกลุ่ม We!Park ร่วมประชุม

ทั้งนี้ ที่ประชุมได้รายงานการจัดทำคู่มือการปลูกต้นไม้ล้านต้น เพื่อสร้างพื้นที่สีเขียวและกำแพงกรองฝุ่นทั่วกรุงฉบับประชาชน สำหรับเป็นแนวทางในการปลูกต้นไม้ที่ถูกต้อง สามารถดาวน์โหลดได้ที่เฟซบุ๊กและเว็บไซต์ของกรุงเทพมหานคร รวมถึงการกำหนดเป้าหมายและแผนการดำเนินงานการปลูกต้นไม้ล้านต้น ภายในปี 2566 – 2568 ดำเนินการร่วมกันโดย สำนักสิ่งแวดล้อม หน่วยงานระดับสำนักของกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขต ภาคเอกชนและประชาชนทั่วไป

โดยมีเป้าหมายการปลูกต้นไม้ในปี 2565 จำนวน 171,000 ต้น ปี 2566 จำนวน 273,000 ต้น ปี 2567 จำนวน 278,000 ต้น และปี 2568 จำนวน 278,000 ต้น นอกจากนี้ยังได้รายงานจำนวน 11 พื้นที่นำร่องตามนโยบายสวน 15 นาที ทั่วกรุง ได้แก่

- 1.ที่ดินเอกชนริมแม่น้ำเจ้าพระยา ซอยสมเด็จเจ้าพระยา 3 เขตคลองสาน พื้นที่ 2 ไร่ 1 งาน 96 ตารางวา
- 2.คลองเป็ง ซอยสุขุมวิท 55 เขตวัฒนา พื้นที่ 1 ไร่ 2 งาน
- 3.สวนป่าสัก ซอยวิภาวดี 5 เขตจตุจักร พื้นที่ 3 ไร่
- 4.ที่ดินสาธารณประโยชน์ ซอยนางพัฒนา 21 เขตดอนเมือง พื้นที่ 4 ไร่
- 5.ที่ดินสาธารณประโยชน์ ซอยเวฬุวนาราม เขตดอนเมือง พื้นที่ 6 ไร่
- 6.ที่ดินเอกชน ซอยวชิรธรรมสาธิต 35 เขตพระโขนง พื้นที่ 14 ไร่
- 7.สวนหย่อมตรงข้ามสำนักงานเขตบางกะปิ พื้นที่ 1 ไร่
- 8.ที่ดินราชพัสดุ ซอยพหลโยธิน 24 เขตจตุจักร พื้นที่ 2 ไร่
- 9.ที่ดินเอกชนริมคลองบางกอกน้อยตรงข้ามวัดสุวรรณาราม เขตบางกอกน้อย พื้นที่ 3 ไร่ 2 งาน 40 ตารางวา
- 10.สวนป่าเอ็กมัย เขตวัฒนา พื้นที่ 5 ไร่ และ
- 11.พื้นที่ว่างใต้ทางด่วน ซอยปรีดิพนมยงค์ 2 เขตวัฒนา พื้นที่ 5 ไร่ ซึ่งจะดำเนินการแล้วเสร็จในปี 2566

นอกจากนี้ ยังมีการพิจารณาแต่งตั้งคณะอนุกรรมการด้านการเพิ่มพื้นที่สีเขียว ประกอบด้วย คณะอนุกรรมการด้านปลูกต้นไม้ล้านต้นสร้างพื้นที่สีเขียวและกำแพงกรองฝุ่นทั่วกรุง คณะอนุกรรมการด้านนโยบายสวน 15 นาที ทั่วกรุง คณะอนุกรรมการด้านนโยบายจัดหารุกขรมี้อาชีพดูแลต้นไม้ประจำเขต และคณะอนุกรรมการด้านการจัดการฐานข้อมูลพื้นที่สีเขียว เพื่อเร่งผลักดันเดินหน้านโยบายสิ่งแวดล้อมดีให้แก่กรุงเทพมหานครต่อไป